

Upernavik september 2017 - Erfaringsrapport

Mit først møde med Upernavik var gribende. Jeg havde valgt at starte min rejse til Grønland med et kort ophold i Illulisat sammen med to medstuderende. Derved havde jeg allerede oplevet noget af den storslåede natur, som Grønland byder på, inden mit klinikophold gik i gang.

I Illulisat spærrer de fleste øjnene op når jeg fortalte, at jeg skulle videre til Upernavik. Upernavik er efter sigende "det ægte Grønland", og lokalbefolkningen er kendt for bygdesmilet (dårlig tandstatus) og for store sociale problemer. Jeg vil dog understrege, at dem jeg mødte i Upernavik var hjertelige, gæstfrie og lattermilde. Dette trods de sociale udfordringer, som man uundgåeligt vil blive konfronteret med og berørt af i Upernavik, såvel som i resten af Grønland.

Det var derfor lidt af en overraskelse da jeg blev slået omkuld af min sentimentalitet idet jeg fløj ind over Upernavik. Det stod så skidt til med min selvbeherskelse, at jeg måtte gemme mit ansigt med min venstre hånd, så stewardessen og sidemanden ikke opdagede de glædestårer der trillede ukontrolleret ned af mine kinder. I det øjeblik tænkte jeg, at det måtte være det største, og jeg har stadigvæk svært ved at acceptere, at det ikke er alle, som kommer til at opleve det landskab jeg mødte den dag.

Upernavik er en lille ø med en befolkning på omkring 1600 indbyggere. Der er 9 bygder i omegnen, som er tilknyttet Upernavik sundhedscenter. De 9 bygder kan man komme ud til ved at sejle eller med helikopter.

Der er 1 butik, 2 kiosker, 1 Royal Greenlandfabrik, 1 museum og 1 værksted i byen. Her får man de ting man behøver. Der er som regel ikke mangel på varer i butikken i sommermånederne, men som de fleste steder i Grønland, er udvalget af friske grøntsager og lignende begrænset og priserne er højere end i Danmark. Det betyder, at man skal være forberedt på at frostvarer bliver et hit og generelt skal ens forventninger til store kulinariske oplevelser nedjusteres.

I Upernavik er man begrænset, dels fordi byen er lille og fordi der ikke er mange muligheder for at komme væk fra øen. Lokalbefolkningen er gæstfrie og man bliver ofte inviteret til kaffemek og dansemek i forsamlingshuset, hvilket er sjovt at være med til. Vær ikke bange for at smage på de grønlandske retter! Det er sjovt at have prøvet at spise sæl, hvalspæk og tørfisk. Jeg synes personligt at kogt hvalspæk (maddek) med ris og karrysovs smager glimrende.

Upernavik Sundhedscenter er underbemandet og præget af konstant udskiftning af personalet. Under mit klinikophold var der 1-2 læger ad gangen, 3 sygeplejersker, 1 fysioterapeut, 1 bioanalytiker, ca. 6 sundhedspersonale og 2 tolke. Derudover kommer der specialister til byen relativt hyppigt, hvorfor jeg bl.a. var med til små ortopædkirurgiske indgreb, hvor jeg fik særbehandling af det kirurgiske team fra Nuuk. Udover den daglige stuegang og lægekonsultationerne var jeg med til evakueringer med helikopter 3 gange i bygderne omkring Upernavik. De 9 bygder har hver deres depotforvalter, som tager sig af en lille sygeplejestation.

Aktiviteter findes, men i begrænset omfang. Hvis man er opsøgende, så er der muligheder for lidt af hvert, så som en tur i kajak. Det tager omkring et par timer at gå rundt om øen, og når det er frostvej og glat er

det er en smule risikabelt at begive sig ud på klipperne. Det er muligt at løbetræne, og i år blev der for første gang i Upernaviks historie afholdt Upernavik halvmarathon, hvilket var sjovt at være med til. Har man lyst til at træne, så kan jeg anbefale at tage med til crossfit træning med politimesteren som instruktør onsdag aften og lørdag eftermiddag.

Spørg endelig om gode råd, der er mange hvis man er opsøgende. Her er nogle fra mig.

Måden man kommer til Upernavik på er ved at flyve med Air Greenland. Der er forbindelse tirsdag, onsdag og torsdag, og nogle gange om fredagen i højsæsonen. Jeg ville gerne have vidst, at man ikke skal forvente at komme hjem til tiden og derfor ikke bør lave planer de første dage efter ens hjemkomstdato. Personligt oplevede jeg forsinkelse på 4 dage. Dette er vilkårene når man rejser i Grønland.

Der er dårlig internetforbindelse i Upernavik. Man kan vælge at købe internet i Tele post, men nogle gange har de desværre ikke moden på lager, og 3G data er ikke altid pålideligt i udkants Grønland.

Om sommeren bliver der ikke mørkt om natten og solen går ikke helt ned, derfor er mørklægningsgardiner en fordel. Vejret er omskifteligt, så man skal have lidt af hvert med sig. Luften er tør og derfor føles det ikke så koldt som man kunne frygte.

For mig har Upernavik været et eventyr, og hvis jeg skulle afsted som studerende igen ville jeg glædeligt tage til Upernavik. Udkantsgrønland har givet mig nye perspektiver på liv og død, samfund, historie og ikke mindst det danske sundhedsvæsen.

Billeder fra Upernavik: Det gule hus er Upernavik Sundhedscenter.

